



**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.253/2021/5.

A tanács tagjai:

Dr. Kovács Zsuzsanna a tanács elnöke

Dr. Zumbók Péter előadó bíró

Dr. Stark Marianna bíró

A felperes:

felperes (cím)

A felperes képviselője:

Nagy-Baranyi Ügyvédi Iroda (cím1,
ügyintéző: dr. Nagy-Baranyi Nóra ügyvéd)

Az alperes:

alperes (cím2)

Az alperes képviselője:

Árva Ügyvédi Iroda (cím3, ügyintéző: dr. Árva Katalin ügyvéd)

A per tárgya:

tisztességtelen piaci magatartás megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.604/2020/6.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 3.P.20.325/2020/21.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 190.050 (százkilencvenezer-ötven) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A 2001. augusztus 17-én létrehozott, médiareklám főtevékenységet folytató felperes a jogosultja a 2004. május 17-i elsőbbségű, szám1 lajstromszámú „név1” és a 2005. december 1-jei elsőbbségű, szám1 lajstromszámú „név1” szavakat tartalmazó színes ábrás, valamint a 2005. november 9-i elsőbbségű, szám2 lajstromszámú „név1” szóvédjegynek. Az ábrás védjegyek az előbbi kifejezések és egy narancs színű korong kombinációját oltalmazzák. A védjegyek oltalma azonosan a Nizzai Megállapodás 35., 38. és 41. osztályaiba sorolt szolgáltatásokra terjed ki.

[2] A felperes a „név1” domain név alatt elérhető weboldalon használt és új autó, motor és egyéb járművek kategóriákban apróhirdetések közzétételével online hirdetési szolgáltatást nyújt. A szolgáltatást a felperes tulajdonosai 1999. december 1-jén indították el. A színes ábrás védjegyekkel azonos logók 2002 májusa óta szerepelnek a weboldal bal felső sarkában.

[3] Az 1997. november 7-én alapított alperes az egyéb szoftverkiadás főtevékenysége mellett hirdetési tevékenységet is végez. Az utóbbi körben név1k apróhirdetéseinek közzétételére és a kapcsolódó tartalmak megjelenítésére 1999 óta üzemeltette az „név2” domain név alatt működő weboldalát. 2001. október 2-án regisztráltatta a „név1” domain nevet, amelyet legalább 2002 szeptembere óta az „név2” domain név alatt elérhető szolgáltatására irányít át. A honlap bal felső sarkában legalább 2002. szeptember 27. óta alkalmazza a „név1” és az „név2” szövelemek kombinációjából képzett, közönségestől eltérő betűtípussal írt, kék és vörös színű ábrás megjelölést.

[4] A felperes a 2017. január 10-én kelt levelében – védjegybitorlást és tisztességtelen piaci magatartást állítva – a domain név és a „név1” megjelölés használatának abbahagyására szólította fel az alperest, aki ennek teljesítésétől elzárkózott.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[5] A felperes keresetében elsődlegesen – a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény 12. § (2) és (3) bekezdése, valamint 27. § (2) bekezdése alapján – annak megállapítását kérte, az alperes a „név1” domain névnek és az ahhoz tartozó internetes oldalon a „név1” megjelölésnek a védjegyei árujegyzékébe tartozó azonos szolgáltatások nyújtása során való használatával a védjegyeit, azok elsőbbségi napjától kezdődően bitorolja. Másodlagosan – a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás

tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 6. §-a, valamint 86. § (1) és (2) bekezdése alapján – annak megállapítását kérte, hogy az alperes a „név1” domain név, továbbá a „név1” és „név1” szóösszetételeknek a weboldalán a sajátjával azonos vagy azokhoz hasonló szolgáltatások nyújtása során domináns elnevezésként való használatával, 2010. június 17-től jellegbitorlást követ el. Ezen túlmenően, egyéb jogkövetkezményként mindkét kereseti kérelmében kérte az alperesnek a sérelmezett magatartások abbahagyására kötelezését, a további jogsértéstől való eltiltását és elégtétel adására kötelezését.

[6] Az elsőfokú bíróság a 3.P.21.763/2017/24. számú ítéletével az elsődleges kereset szerint marasztalta az alperest, és ezt az ítéletet az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság a 8.Pf.20.488/2018/5. számú ítéletével helybenhagyta. Az alperes felülvizsgálati kérelme alapján indult felülvizsgálati eljárásban a Kúria a Pfv.IV.21.575/2018/8. számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a védjegybitorlás megállapítása, valamint jogkövetkezményeinek alkalmazása iránti keresetet elutasította, egyben az elsőfokú bíróságot a tisztességtelen piaci magatartással a jogsértés megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt másodlagosan előterjesztett kereset elbírálása tárgyában új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[7] A felperes a másodlagos keresetét továbbra is fenntartotta.

[8] Az alperes elsődlegesen – ítélt dologra hivatkozással – a per megszüntetését kérte, míg – az elévülési kifogást is tartalmazó – érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az első- és másodfokú ítélet

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[10] Az alperes permegszüntetés iránti kérelmét és elévülési kifogását is megalapozatlannak minősítette.

[11] A keresetben állított jellegbitorlás feltételei fennállásának vizsgálata során mindenekelőtt rögzítette, hogy a felek versenytársak, mivel mindketten ugyanabban a szűkebb piaci szegmentumban fejtik ki tevékenységüket: név1k kategóriájába tartozó online hirdetések szerveznek weboldalaikon, azok közzétételére online apróhirdetési felületet biztosítanak, adatbázist hoznak létre, és ahhoz az oldalon elérhető keresőmotor szolgáltatással a felhasználók számára kereshetőséget biztosítanak. Azt is megállapította, hogy a felek közül a felperes volt az, aki az online gépjármű hirdetési szolgáltatásával a piacon korábban megjelent.

[12] Mindezek után azt vizsgálta, hogy az alperes, aki az „név2” weboldalán már korábban is nyújtott online hirdetési szolgáltatásokat, a 2002-ben történt arculatváltásával, a „név1” domain név használatba vételével, és e megjelölésnek a szolgáltatása azonosítójaként való használatával a Tpv. 6. §-ába ütköző tisztességtelen piaci magatartást tanúsított-e a felperessel szemben. Hangsúlyozta, hogy a Tpv.-ben tilalmazott cselekmények célzatosak, valamilyen tisztességtelen előny megszerzésére irányulnak. Lényegesnek tartotta azt is, hogy – a kereseti érveléssel ellentétben – nem a felperesnek a perindításig eltelt 15 év alatt megszerzett ismertségét, a domináns piaci szerepét kell visszavetíteni az alperes 2002-ben tanúsított piaci magatartására. Éppen ezért abban a kérdésben foglalt állást, hogy az utóbbi

időpontban, az alperes magatartásának megkezdésekor a fogyasztók a szóban forgó megjelölésről a felperest, illetve szolgáltatását ismerték-e fel.

[13] Abból indult ki, hogy a felperes alapítói 1999-ben kezdték meg a „név1” domain név alatti hirdetési szolgáltatás nyújtását, amelyet az alapítása után a felperes vett át. Ennek megfelelően megállapította, hogy a felperes a szolgáltatását kezdettől fogva a fenti domain név és az abból létrehozott, a későbbiekben védjegyvoltalmat nyert szó- és ábrás megjelölések mint kereskedelmi név alatt nyújtja. Utalt továbbá arra, hogy a felperes az említett megjelöléseket használja a piaci megjelenése során, a társadalmi szerepvállalásaikor, és 20 éve azokra építi a marketingtevékenységét. Emiatt azt rögzítette, hogy a felperes önmagában a „név1” szóösszetételt akár így, akár egyéb formában a szolgáltatás azonosítójaként soha nem használta. A rendelkezésre álló peradatok alapján azt sem tartotta megállapíthatónak, hogy a „név1” minőségjelző szerkezetnek a jelentéséből következő mások általi használatával szemben a felperes bármikor is fellépett volna. Emellett figyelembe vette, hogy bár a felperes a megjelölések alperes általi használatáról tudott, de azt másfél évtizeden át tűrte, és a most kifogásolt megjelöléshasználattal szemben passzív maradt.

[14] Mindebből arra következtetett, hogy sem a „név1” szóösszetétel, sem ennek „név1” vagy „név1” verziói magukban nem lehetnek olyanok, és feltehetően az alperessel szembeni fellépéséig a felperes szerint sem voltak olyanok, mint amelyekről a fogyasztók a felperest vagy szolgáltatását ismerhették fel már 2002-ben, a megjelöléshasználat alperes általi megkezdésekor. Értelmezése szerint akkoriban az átlagfogyasztó számára a „név1” domain név nem volt több, mint egy beszédes webcím, egy adott típusú szolgáltatást nyújtó weboldal címe, anélkül, hogy azt feltétlenül a felpereshez vagy szolgáltatásához kellett volna kötni. Egyértelműnek tartotta továbbá a felek weboldalain alkalmazott színes ábrás logók közötti különbséget, amelyek csak a szolgáltatást leíró „név1” szó alkalmazásában hasonlítanak, de eltérő betűtípusaikkal, színeikkel és az alperes megjelölésében lévő „név2” utalással biztosan megkülönböztethetőek.

[15] A fentiekől eltérő eredményre jutó, 2017-ben készült piackutatást a 15 évvel korábbi piaci viszonyok megítélésére alkalmatlannak találta. Az egyetlen releváns forrásnak a név3 2002. május 30-án megjelent cikkét tekintette, amely a magyarországi online név1 piac 5-6 szereplőjét mutatta be, és közülük a felperes szolgáltatására mint a legismertebbre utalt, de a felperest ez is a domain névével, és nem a „név1” szóval azonosította. Mindemellett a felperes adatszolgáltatása alapján külön táblázatban foglalta össze a felek hirdetési számainak 2002 júniusa és 2003 júliusa közötti alakulását.

[16] Az ismertetett adatokból azt a következtetést vonta le, hogy 2002 közepén a felek méretükben, piaci súlyukat tekintve mindketten az online név1 piac átlagos szereplői voltak, hirdetéseik száma azonos nagyságrendben mozgott, piacuk mérete egymással való összehasonlításban és a hivatkozott újságcikkben említett más versenytársakéhoz képest sem volt számottevően különböző. A felperesnek ebben a kezdeti időszakban kimutatható előnyét és szolgáltatásának ismertségét csak viszonylagosnak értékelte. Kifejtette: a piac kicsinysége, ebben a felperes átlagos helyzete és tevékenységének időtartama sem engedhet arra következtetni, hogy ekkoriban a fogyasztóknak már magáról a „név1” fogalomról, és ezáltal a „név1” megjelölésről is feltétlenül a felperest vagy szolgáltatását kellett felismerniük.

[17] Fontos körülménynek tekintette azt is, hogy a felperes piaci részesedése 2003-tól meredek emelkedésbe kezdett, és 2013-ban már elérte a százezres nagyságrendű hirdetésszámot, miközben az alperes hirdetésszáma a 2003-ban elért párezres szinten megrekedt, és a mai napig stagnál. Álláspontja szerint ez szemléletesen cáfolja a felperesnek azt a véleményét, hogy a hasonló kereskedelmi névvel történő piacra lépés az alperest jelentős előnyhöz juttatta. Erre tekintettel megállapította, hogy a felperes sikere és az alperes gazdasági teljesítőképessége között nincs korreláció, az alperes forgalmát a felperes növekvő

piaci eredményessége és elismertsége nem volt képes „felhúzni”. Mindezt pedig csak azzal tartotta magyarázhatónak, hogy a vizsgált megjelölések nem alkalmasak a felperes ismertségének tisztességtelen kihasználására, mert a fogyasztók biztonságosan különbséget tudnak tenni a felek között; vagyis a panaszolt domain névről és megjelölésről az alperest magát, és nem a felperest vagy szolgáltatását ismerik fel, és ez feltételezhetően így volt 2002-ben is. Ennélfogva az alperes Tptv. 6. §-ába ütköző magatartását nem tartotta megállapíthatónak.

[18] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[19] A felperes által állított, az eljárás megismétlésére okot adó eljárási hibát nem talált. A fellebbezésben foglaltakkal szemben az elsőfokú bíróságnak a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatását is megfelelőnek tartotta.

[20] Helytállónak minősítette az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy a felek versenytársak, és az online gépjárműhirdetési piacon a „név1” szóösszetétellel és az abból képzett domain névvel a felperes korábban jelent meg az alperesnél. Tartalmilag – az elsődleges kereset elbírálása körében kifejtettekre utalva – azt sem tekintette vitatottnak, hogy a két megjelölés összetéveszthető. Kiemelte továbbá, hogy a hozzájárulás kérdésének csak akkor lenne jelentősége, ha az alperes annak meglétére hivatkozott volna, az elsőfokú bíróság ugyanakkor – a felperes okfejtését elfogadva – az engedély hiányát vette alapul.

[21] Egyetértett az elsőfokú bírósággal abban is, hogy a felperes által 15 év alatt megszerzett piaci ismertséget nem lehet visszavetíteni 2002-re, és annak alapján megállapítani az alperes részéről történt jellegbitorlást. Ehhez képest okszerűnek minősítette azt az ítéleti következtetést, amely szerint nem igazolt, hogy az alperes piacra lépésekor a felperes domain neve már ismertté vált. A 2017-ben készült piackutatást a 15 évvel korábbi piaci viszonyok megítélésére ugyancsak alkalmatlannak tartotta. A név3ban megjelent újságcikk kapcsán pedig azt emelte ki, hogy bár a szerint a felperes ebben a kezdeti időszakban a legrégebbi szolgáltatónak számított, de a hirdetések volumenét tekintve még nem volt olyan domináns, mint amilyenné később vált. Megalapozatlannak találta a felperesnek azt a fellebbezési hivatkozását, hogy az elsőfokú bíróság az újságcikkből téves következtetéseket vont le. Hangsúlyozta, hogy az újságcikk a virtuális név1 piac minden szereplőjét a szolgáltatás jellegéhez igazodóan az elérhetőségét biztosító domain névvel azonosította. Az elsőfokú ítéletben található táblázat adataiból azt emelte ki, hogy a felperes ugyan az alpereshez képest 2-2,5-szeres hirdetésszámot ért el, a releváns 2002 májusi-júniusi időszakban még mindketten azonosan 10.000 alatt voltak.

[22] A fellebbezésben előadottakkal szemben lényeges körülménynek tekintette, hogy az online hirdetési és kereskedelmi üzletág nagyjából a 2000-es évek elején kezdett megindulni Magyarországon. A jellegbitorlás megítélésénél nem tartotta a felperes javára értékelhetőnek, hogy az alapítói már 1999 decemberében elindították szolgáltatásukat a „név1” alatti internetes oldalon. Érvelése szerint ugyanis a fogyasztóktól nem várható el, hogy a tulajdonosi körrel tisztában legyenek, és annak alapján az adott szolgáltatásról közvetlenül a felperest ismerjék fel. Ennélfogva azt tekintette az eldöntendő kérdésnek, hogy a felperes alapításától, vagyis 2001. augusztus 17-től 2002. május 24-ig, azaz az alperes sérelmezett fellépéséig eltelt 9 hónapban kifejtett tevékenysége alapján a fogyasztók kizárólag a felperest ismerhették-e fel, ha az interneten a „név1” kifejezéssel vagy annak technikai azonosítóval bővített változatával találkoztak.

[23] Ennek vizsgálata során rámutatott arra, hogy a „név1” kifejezés mint szóösszetétel lényegében a szolgáltatás tárgyát jelöli. Emiatt nem tartotta bizonyítotttnak, hogy az már az alperes piacra lépésekor rendelkezett olyan egyedi jellegzetességgel, amelyről a fogyasztók a

felperest ismerték fel. Hivatkozása szerint a szavak ékezetrel vagy anélkül való egybeírása nem eredményez szemantikai változást, és leíró jellege folytán nem válik fantáziaszóvá sem, a kifejezést tehát nem ruházza fel azzal a tulajdonsággal, hogy a fogyasztók azt egyetlen konkrét piaci szereplőhöz kössék. Súlytalannak tartotta a holnapok azonos szerkezeti kialakításával kapcsolatos fellebbezési érvelést, a felperes ugyanis a keresetében kizárólag a kérdéses domain név és az alatta elérhető weboldalon alkalmazott „név1” szóösszetétel használatát kifogásolta.

[24] Jóllehet az eredményességet nem tekintette a jellegbitorlás megállapításához szükséges tényállási elemnek, annak az elsőfokú bíróság általi vizsgálatát mégis indokoltnak tartotta, mert éppen a felperes volt az, aki nyomtatékosan hivatkozott arra, hogy az alperes a névválasztással tisztességtelen előnyre törekedett. Mivel azonban a felperes szolgáltatásának sikeressége ellenére az alperes hasonló elnevezésekkel végzett tevékenysége több nagyságrenddel elmaradt, ezért megalapozatlannak minősítette a felperesnek azt a feltételezését, hogy a hátrányára az alperes különösebb ráfordítás nélkül előnyt kovácsolt a sérelmezett magatartásából.

[25] A korábbi felülvizsgálati határozat indokolására is figyelemmel a felperes részéről már nem tartotta kétségbe vonhatónak, hogy tudott a megjelölés alperes általi használatáról.

[26] Az elsőfokú bíróságtól eltérően azt állapította meg, hogy a tisztességtelen piaci magatartás objektív, felróhatóságtól független felelősségen alapul, és a jellegbitorlás nem célzatos cselekmény. Ennek azonban az érdemi döntés helyessége szempontjából azért nem tulajdonított jelentőséget, mert okszerűnek tartotta az elsőfokú bíróságnak azt a végkövetkeztetését, hogy az egyedi jellegzetességgel nem rendelkező megjelölést 2002-ben a fogyasztók nem tudták kizárólag a felpereshez kötni, arról nem csak őt ismerték fel, és ezért a felperes a Tpvt. 6. §-a alapján az alperessel szemben igényt nem érvényesíthet.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[27] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és az eshetőleges keresetének helyt adó ítélet meghozatalát, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára kötelezését kérte.

[28] Megsértett jogszabályhelyként a régi Pp. 3. § (3) bekezdését és 206. § (1) bekezdését, valamint a Tpvt. 6. §-át jelölte meg.

[29] Megismételte azt a fellebbezési hivatkozását, hogy az elsőfokú bíróság a régi Pp. 3. § (3) bekezdésében előírt tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget. Sérelmezte egyúttal, hogy a másodfokú bíróság az ezzel összefüggésben kifejtett aggályait figyelmen kívül hagyta. Ehhez képest továbbra is állította, hogy az elsőfokú bíróságtól egyediesített, teljes körű és valamennyi elbírálásra kerülő kérelemre kiterjedő tájékoztatást nem kapott. Mindezt azért tartotta lényegesnek, mert bár a kereset elutasításának okaként mindkét fokú bíróság azt jelölte meg, hogy a Tpvt. 6. §-a szerinti feltételek teljesülését az alperes weboldalának 2002-es elindulásának idejére vonatkozóan nem tudta bizonyítani, az elsőfokú bíróság ennek szükségességéről nem tájékoztatta.

[30] A Tpvt. 6. §-ában meghatározott tényállási elemek közül – a jogerős ítélet indokolása szerint bizonyítottan vagy nem vitatottan fennálló tényállási elemekre tekintettel –

a megjelölés ismeretségével és a fogyasztók általi felismerhetőségével (jellegzetességével) kapcsolatban fejtette ki a másodfokú bíróságtól eltérő jogi álláspontját.

[31] Érvelése szerint az ismertség vonatkozásában azt kellett vizsgálni, hogy az alperes 2002-es piacra lépésekor a „név1” domain név alatt nyújtott online gépjármű-hirdetési szolgáltatás ismert volt-e a fogyasztók előtt. E körben visszautalt a bíróságok által is értékelt újságcikk tartalmára, és kifejtette, hogy az a jogerős ítélet indokaival szemben egyértelműen bizonyította: a fenti domain nevet a fogyasztók ismerték az alperes piacra lépésének időpontjában, és arról az általa nyújtott szolgáltatást tudták beazonosítani. Értelmezése szerint abból a nem vitásan fennálló tényből, hogy a „név1” megjelöléssel az online gépjármű-hirdetési piacon az alperesnél korábban megjelent, okszerűen következik szolgáltatásának a fogyasztók általi, a hivatkozott megjelölésről való ismeretése.

[32] Állította, hogy a másodfokú bíróság a megjelölés jellegzetességének kérdését tévesen értelmezte. Álláspontja szerint ugyanis az alkalmazandó jogszabályhely szövegére figyelemmel a perben arról kellett volna döntenie, hogy a piacon ismert megjelölésről a fogyasztók őt vagy a szolgáltatását fel szokták-e ismerni. Hangsúlyozta azt is, hogy a vonatkozó törvényi tényállásnak nem fogalmi eleme a megjelölés önmagában való jellegzetessége, a jellegzetességet a megjelölés ismeretése és megkülönböztetésre való alkalmassága adja, ha arról a gazdasági forgalomban a szolgáltatót vagy a szolgáltatást ismerik fel. Ennek igazolására pedig az adott esetben az előzőekben már említett újságcikket már csak azért is alkalmasnak tartotta, mert az lényegében piacvezetőként írta le.

[33] Fontosnak tartotta azt is, hogy a megjelölést nemcsak a weboldal elnevezésében, de a cégnevében is használta, és tevékenysége elsődlegesen az azonos domain név alatt elérhető honlap kialakítására és üzemeltetésére irányult. Kifogásolta, hogy mindezt a megjelölés jellegzetességének vizsgálatakor a másodfokú bíróság nem értékelte.

[34] A másodfokú bíróságnak azzal a megállapításával sem értett egyet, hogy az alapítói által már 1999. december 1-jétől végzett szolgáltatásnyújtás a javára nem volt értékelhető. Ezzel szemben hivatkozott arra, hogy a használat időtartamán alapuló beazonosításnál a 2002-ben már több, mint 3 éves működést kellett figyelembe venni, és egy újonnan kialakuló piac első szereplője szolgáltatásának megjelöléséről volt szó.

[35] Kiemelte továbbá: az általa nyújtott szolgáltatásnak a fenti újságcikkből is kitűnő piacvezető volta önmagában bizonyítja, hogy a felhasználók a névről a szolgáltatását felismerték. Ehhez képest – a jogerős ítélet indokaival ellentétben – a piac méretét irrelevánsnak tartotta az ismertség és a felismerhetőség szempontjából.

[36] Sérelmesnek tartotta azt is, hogy jöllehet az eredményesség a jogerős ítélet indokolása szerint sem tényállási eleme a Tpv. 6. §-ának, a másodfokú bíróság arra mégis figyelemmel volt, ráadásul – a további megállapításainak ellentmondva – azt a 15 éves piaci eredménye alapján értékelte a hátrányára. Ezzel kapcsolatban pedig arra is utalt, hogy nem az utóbb megszerzett népszerűségét és ismertségét kívánta 2002-re visszavetíteni, és ez alapján jogot formálni, hanem – az eljárás korábbi szakaszaiban is kifejtett – álláspontja szerint a vizsgált megjelölés tekintetében már akkoriban rendelkezett mindazokkal a jogokkal, amelyek alapján annak az alperes általi használata a Tpv. 6. §-a alapján jogellenes volt.

[37] A bíróságoknak az az egyező megállapításával sem értett egyet, hogy a domain névből álló megjelölés lényegében a szolgáltatás tárgyát jelölte. E körben állította, hogy a weboldalán új autót és számos más kategóriájú járművet is áruba lehet bocsátani, és a szolgáltatás tárgya nem a név1-kereskedés, hanem az online apróhirdetési szolgáltatás.

[38] A régi Pp. 206. § (1) bekezdését sértő bizonyítékmérlegelésre hivatkozott az alperes piacra lépésekor hirdetésszámokkal, a panasolt megjelöléshasználatról való tudomásszerzésével és a mások általi használatával szembeni fellépésének hiányával

kapcsolatos ténymegállapítások esetében. Azt a ténymegállapítást is vitatta, és a bizonyítékokkal ellentétesnek tartotta, amely szerint a „név1” elnevezést sem külön, sem egybeírt formában nem használta a szolgáltatások azonosítójaként.

[39] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[40] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[41] A Kúria a régi Pp. 275. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem keretei között eljárva, a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felperes által megjelölt okokból nem jogsabálysértő.

[42] A felperes már a fellebbezésében is sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a régi Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget. Kétségtelen, hogy a másodfokú bíróság által e körben figyelembe vett elsőfokú végzés – az összefoglaló jellegű, az esetleges további tény- és jogállításokra, valamint bizonyítási indítványokra kiterjedő előkészítő irat előterjesztésére való felhíváson túl – a másodlagos kereset megalapozottsága szempontjából jelentős tényekre vonatkozó, egyediesített és teljes körű, a felülvizsgálati kérelemben is felhívott 1/2009. (VI. 24.) PK vélemény 4. pontjának megfelelő tájékoztatást nem tartalmazott. Ez azonban önmagában hatályon kívül helyezésre okot adó lényeges eljárási szabálysértésként sem a másodfokú eljárásban [rég Pp. 252. § (2) bekezdés], sem a felülvizsgálati eljárásban [rég Pp. 275. § (4) bekezdés] nem volt értékelhető. Az 1/2014. (VI. 30.) PK vélemény 5. pontja értelmében ugyanis a régi Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettség megsértése önmagában nem szolgálhat alapul a hatályon kívül helyezésre; ezt csak a konkrét eljárásjogi szabályok sérelme alapozhatja meg. Ehhez képest az adott esetben tekintettel kellett lenni arra is, hogy a felperes olyan további, az elsőfokú bíróság által nem értékelt bizonyítékot, amellyel a másodlagos kereset jogalapját jelentő Tpv. 6. §-ában meghatározott feltételek fennállását az alperes 2002. évi kifogásolt piaci magatartása vonatkozásában kívánta volna alátámasztani, sem a fellebbezésében, sem a felülvizsgálati kérelmében nem jelölt meg. E tények bizonyításának szükségességéről pedig – a hiányolt bírói tájékoztatástól függetlenül – már csak azért is tudomása kellett legyen, mert a felülvizsgálati kérelmében előadottak szerint a perben képviselt következetes álláspontja az volt, hogy a vizsgált megjelölés tekintetében már 2001-ben és 2002-ben is rendelkezett mindazokkal a jogokkal, amelyek alapján annak az alperes általi használata jogellenes volt.

[43] A felülvizsgálati kérelemben megsértettként feltüntetett másik eljárásjogi jogszabályhely, a régi Pp. 206. § (1) bekezdése kapcsán a jogerős ítéletnek a felperes részéről vitássá tett ténymegállapításainak alapjául szolgáló bizonyítékmérlegelés okszerűségét kellett vizsgálni. Ez ugyanakkor nem volt szétválasztható a Tpv. 6. §-ának sérelmén nyugvó felülvizsgálati támadás megalapozottságának, az utóbbi jogszabályhely által megkövetelt feltételek fennállásának vizsgálatától.

[44] A Tpv.-nek a keresetben sérelmezett magatartás kifejtésekor hatályban volt 6. §-a értelmében tilos az árut, szolgáltatást (a továbbiakban együtt: áru) a versenytárs hozzájárulása nélkül olyan jellegzetes külsővel, csomagolással, megjelöléssel – ideértve az eredetmegjelölést is – vagy elnevezéssel előállítani vagy forgalomba hozni, reklámozni, továbbá olyan nevet, megjelölést vagy árujelzőt használni, amelyről a versenytársat, illetőleg annak áruját szokták felismerni. A felperes a jellegbitorlás itt szabályozott két esetkőre közül

az utóbbi megvalósulását állította. Ennek megfelelően a felülvizsgálati kérelmében helyesen hivatkozott arra, hogy a perben eljáró bíróságoknak a felhívott jogszabályhely második fordulata kellett alkalmazniuk. Abban a kérdésben kellett tehát állást foglalniuk, hogy az alperes a felperes mint versenytárs hozzájárulása nélkül olyan megjelölést használt-e, amelyről a felperest vagy annak szolgáltatását szokták felismerni.

[45] A jogerős ítélet indokolása szerint a szükséges törvényi tényállási elemek közül a felek versenytársi minősége, a megjelölések összetéveszthetősége és a felperesnek a megjelölés alperes általi használatához való hozzájárulásának hiánya is megállapítható volt. A másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal egyezően rögzítette továbbá azt, hogy a „név1” szóösszetétellel és az abból képzett domain névvel a felperes jelent meg korábban az online gépjárműhirdetési piacon.

[46] Mindezekhez képest a keresetet megalapozó jelentősége már csak a felismerhetőség kérdésének, vagyis annak volt, hogy az alperes által is használt megjelölésről a felperes vagy a fentiekben ismertetett szolgáltatása volt-e felismerhető. Ezzel kapcsolatban figyelemmel kellett lenni arra, hogy a felismerhetőségnek mint a konjunktív feltételek egyikének szükségképpen, de nem elegendő előfeltétele a piaci ismertség. Annak fennállásának megállapításához ugyanis az is szükséges, hogy a kifogásolt használatú megjelölésről a versenytársat vagy annak a piacon már ismertté vált szolgáltatását ismerjék fel. Ezt pedig – csakúgy mint az összetéveszthetőséget – az adott helyzetben általában elvárható körülményekkel eljáró fogyasztó (BH 2012.72.) szemszögéből kell megítélni. A vizsgálatát mindkét fokú bíróság ennek figyelembevételével végezte el. Emellett – a felülvizsgálati kérelemben sem vitatottan – helytálló volt az az egyező megközelítésük, amely szerint a keresetben állított jellegbitorlás valamennyi feltételének, s így az előzőekben ismertetett felismerhetőségnek is a sérelmezett használat megkezdésekor, 2002-ben kellett fennállnia.

[47] A jogerős ítélet indokolása helyesen tartalmazza, hogy a megjelölésként szolgáló „név1” kifejezésnek a kérdéses időszakban még nem lehetett olyan egyedi jellegzetességet tulajdonítani, amelyről a fogyasztók a felperest ismerhették fel, és arra az eltérő írásmód sem tette alkalmassá. A felperes e körben alaptalanul sérelmezte a másodfokú bíróságnak azt a megállapítását is, amely szerint a hivatkozott szóösszetétel lényegében a szolgáltatás tárgyát jelöli. Annak ellenére ugyanis, hogy a felperes által nyújtott online apróhirdetési szolgáltatás a járművek széles skálájára kiterjed, a felek között vitatott használatú kifejezés mégiscsak a szolgáltatásra utal, a fogyasztók számára annak beazonosítását teszi lehetővé. Emellett a másodfokú bíróság a kereset tartalmára tekintettel indokoltan mellőzte a honlapok azonos szerkezeti kialakításával kapcsolatos fellebbezési hivatkozás érdemi vizsgálatát.

[48] A felperes ugyanakkor a felülvizsgálati kérelmében helytállóan fejtette ki, hogy az alkalmazandó Tptv. 6. § második fordulatára szerinti törvényi tényállásnak nem fogalmi eleme a megjelölés önmagában való jellegzetessége, annak ismertetnek és megkülönböztetésre alkalmasnak kell lennie, és arról a gazdasági forgalomban a szolgáltatónak vagy a szolgáltatásának felismerhetőnek kell lennie. Ezzel összefüggésben kiemelten hivatkozott arra, hogy a szóban forgó kifejezést nem csupán a honlap elnevezésében, de a cégnevében is használta, és tevékenysége elsődlegesen az azonos domain név alatt elérhető honlap kialakítására és üzemeltetésére irányult. Mindennek pedig annak figyelembevétele mellett is jelentősége volt, hogy a felperes a keresetében nem a névviselési jogának alperes általi megsértését állította, és nem e személyiségi jogsértés jogkövetkezményeinek alkalmazását kérte. A domain név huzamosabb ideig történő rendszeres használata ugyanis alkalmas lehet a szolgáltatást nyújtó személy beazonosítására (BH 2017.342.). Ennek megfelelően abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy – a fentebb írtak szerint – önmagában egyedi jellegzetességgel nem rendelkező megjelölésnek domain névként való használata lehetővé

tette-e annak megállapítását, hogy a megjelölésről a fogyasztók már 2002-ben az azonos cégnevű felperesre vagy az általa nyújtott szolgáltatásra asszociáltak.

[49] A perben eljáró bíróságok az említett körben bizonyítékként a név3 2002. május 30-án megjelent cikkét és a felek honlapjain 2002 júniusa és 2003 júliusa között elérhető hirdetések számára vonatkozó adatokat értékelték. A „Virtuális név1-piacok” című újságcikk az adott tematikájú, többnyire egységes felületű és naprakész adatbázissal rendelkező honlapok közös jellemzőinek leírását követően az azokat üzemeltető hazai piaci szereplőket a domain neveik feltüntetésével mutatja be, megemlítve, hogy a legtöbb hirdetéssel az apronet.hu rendelkezik. A felperessel kapcsolatban a következőket rögzíti: „Példamutató kezdeményezés a www.név1, ahol rengeteg adat található. Ez volt az első név1-kereskedéssel foglalkozó site, több mint három éve indult, nem csoda, hogy ez a legismertebb.” Az ismeretség ennek, az újságcikk szerzője által a piacon való megjelenés elsőbbségéből eredeztetett mértékének megítélésénél az a tény, hogy a szolgáltatást nem a felperes, hanem az alapítói indították el, a jogerős ítélet indokaival szemben azért nem volt figyelmen kívül hagyható, mert a jellegbitorlás megállapításához – a korábban kifejtettek szerint – a szolgáltatás felismerhetősége is elegendő. Ezzel együtt sem tekinthető azonban tévesnek a bíróságok egyező, a kereset teljesítését kizáró végkövetkeztetése. A vizsgált időszakra vonatkozó fenti bizonyítékok alapján ugyanis valóban az volt megállapítható, hogy az azt megelőző években indult, még kis méretű speciális hirdetési piacnak kevés szereplője volt, és közülük a felek hirdetési számaiban sem volt jelentős eltérés. Ebben a helyzetben – ahogyan az elsőfokú bíróság rámutatott – a felperes előnyét és szolgáltatásának ismeretségét is csak viszonylagosnak lehetett minősíteni. Ennélfogva, a szolgáltatás volumenét tekintve a felperes piaci jelenléte sem volt még olyan domináns, hogy a domain nevében is használt megjelölésről a fogyasztóknak egyértelműen őt vagy a szolgáltatását kellett felismerniük.

[50] A másodfokú bíróság – az elsőfokú bíróságtól eltérően – helyesen állapította meg, hogy a tisztességtelen piaci magatartásnak a Tpv. 6. §-a által tiltott formája nem célzatos cselekmény, annak nem kell tisztességtelen előny megszerzésére irányulnia. Miután azonban a felperes kereseti tényállítása szerint a hasonló kereskedelmi névvel történt piacra lépés az alperest jelentős előnyhöz juttatta, ezt a körülményt mindkét fokú bíróság vizsgálta. A felülvizsgálati kérelmében a felperes nem az ehhez kapcsolódó bizonyítékmérlegelést vitatta, hanem arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet indokolása ebben a részben azért ellentmondásos, mert itt a másodfokú bíróság a korábbi indokoktól eltérően a 15 év alatt megszerzett piaci ismertségét, eredményét értékelte a hátrányára. Ezzel szemben ez a keresetben állított és a jellegbitorlás törvényi tényállási elemei egyikének sem megfeleltethető tény fennállásának vizsgálata szükségképpen eltérő időállapot figyelembevételét indokolta.

[51] A régi Pp. 206. § (1) bekezdését sértő, nyilvánvalóan okszerűtlen bizonyítékmérlegelést a jogerős ítélet a felperesnek a kifogásolt megjelöléshasználatról való tudomása tekintetében sem tartalmazott. A másodfokú bíróság ezzel kapcsolatban helyesen hivatkozott az elsődleges kereset tárgyában hozott felülvizsgálati határozat indoklására, amely szerint a felperesnek az alperes megjelöléshasználatát eltűrő, azzal nem törődő hozzáállását saját, perben tett nyilatkozata is alátámasztotta.

[52] Mindezek alapján a másodfokú bíróság a Tpv. 6. §-ának helyes alkalmazásával, a régi Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértése állapította meg a keresetben állított jellegbitorlás hiányát, és hagyta helyben az elsőfokú bíróságnak a keresetet elutasító ítéletét.

[53] A Kúria a kifejtettekre figyelemmel, a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [54] 1952. évi III. törvény (régi Pp.) 3. § (3) bekezdés és 206. § (1) bekezdés,
[55] 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 6. §

A döntés elvi tartalma

[56] A tisztességtelen piaci magatartásnak a Tpv. 6. §-a által tiltott formája nem célzatos cselekmény, annak nem kell tisztességtelen előny megszerzésére irányulnia. A domain név huzamosabb ideig történő rendszeres használata alkalmas lehet a szolgáltatást nyújtó személy beazonosítására. Ha azonban a szolgáltatás volumenét tekintve a fél piaci jelenléte nem olyan domináns, hogy a domain nevében is használt megjelölésről a fogyasztóknak egyértelműen őt vagy a szolgáltatását kell felismerniük, a jellegbitorlás nem állapítható meg.

Záró rész

[57] A Kúria a régi Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazott régi Pp. 78. § (1) bekezdése szerint, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés *a*) pontjára és (2) bekezdésére, valamint 4/A. § (1) bekezdésére tekintettel kötelezte a felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperest az alperes részéről felmerült – az ügyvédi megbízási szerződésben kikötötnél kisebb, az ún. sikerdíjat nem tartalmazó, általános forgalmi adóval növelt összegű ügyvédi munkadíjból álló – felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

[58] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a régi Pp. 274. § (1) bekezdése szerint – felperes kérelmére – tárgyaláson bírálta el.

[59] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a régi Pp. 271. § (1) bekezdés *e*) pontja zárja ki.

Budapest, 2022. február 9.

Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Dr. Zumbók Péter s.k. előadó bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró

Kiadmány hitelül:

tisztviselő

